

31998L0031

L 204/13

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

1998.7.21.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 98/31/EK IRÁNYELVE

(1998. június 22.)

a befektetési vállalkozások és hitelintézetek tőke megfeleléséről szóló 93/6/EGK tanácsi irányelv módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésére és különösen az 57. cikk (2) bekezdés első és harmadik mondatára,

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,tekintettel az Európai Monetáris Intézet véleményére ⁽³⁾,a Szerződés 189b. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽⁴⁾,

(1) mivel az árukereskedelemhez és a származtatott áruügyletekhez kapcsolódó kockázatok jelenleg a hitelintézetek szolvenciamutatójáról szóló, 1989. december 18-i 89/647/EGK tanácsi irányelv hatálya alá tartoznak ⁽⁵⁾; mivel azonban az e pozíciókhoz kapcsolódó piaci kockázatokat a 89/647/EGK irányelv nem rögzíti pontosan; mivel a „kereskedési könyv” fogalmát szükséges azokra az árukkal, illetve származtatott áruügyletekkel kapcsolatosan vállalt pozíciókra is kiterjeszteni, amelyeket kereskedési célból tartanak, és amelyek főként piaci kockázatoknak vannak kitéve; mivel az intézményeknek meg kell felelniük ezen irányelvnek a teljes üzleti tevékenységük árukockázatainak fedezete tekintetében; mivel az egyes határidős áru-tőzsdei kereskedők által elkövetett súlyos csalások egyre

nagyobb mértékben érintik a Közösséget és veszélyt jelentenek a határidős tőzsdei ügyletek összkepe és egysége tekintetében; mivel szükségessé vált, hogy a Bizottság megfontolja egy prudenciális keret meghatározását e család gyakorlat jövőbeni megelőzése érdekében;

(2) mivel a befektetési vállalkozások és hitelintézetek tőke megfeleléséről szóló, 1993. március 15-i 93/6/EGK tanácsi irányelv ⁽⁶⁾ szabványosított módszert állapít meg a befektetési vállalkozásoknál és a hitelintézeteknél felmerülő piaci kockázatok tőkekövetelményének kiszámítására; mivel az intézmények felállították saját kockázatkezelési rendszereiket (belső modelljeiket), amelyek a szabványosított módszernél pontosabban mérik fel a befektetési vállalkozások és hitelintézetek esetében felmerülő piaci kockázatokat; mivel a kockázatok mérésére irányuló pontosabb módszerek alkalmazását ösztönözni kell;

(3) mivel e belső modelleknek a tőkekövetelmény kiszámítására történő alkalmazása szigorú belső ellenőrzési mechanizmusokat igényel, amelyek az illetékes hatóságok elismerése és felügyelete alá tartoznak; mivel a belső modell szerinti számítások eredményének folyamatos megbízhatóságát utólagos ellenőrzéssel vizsgálni kell;

(4) mivel helyénvaló, hogy az illetékes hatóságok fedezeti követelményeket engedélyzhessenek a tőzsdén forgalmazott határidős és opciós ügyletekre, valamint átmeneti jelleggel az azonos jellegű elszámolt, tőzsdén kívüli származtatott eszközökre, ami által az ezen értékpapírokra ennek az irányelvnek az értelmében számított tőkekövetelmény helyettesíthető, amennyiben ez nem eredményez az ezen irányelvben előírt egyéb módszerek szerint számított tőkekövetelménynél alacsonyabb tőkekövetelményt; mivel ezen elv alkalmazása nem követeli meg a fedezeti

⁽¹⁾ HL C 240., 1997.8.6., 24. o., és HL C 118., 1998.4.18., 16. o.

⁽²⁾ HL C 19., 1998.1.21., 9. o.

⁽³⁾ 1997. október 7-én adott vélemény.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament 1997. december 18-i véleménye (HL C 14., 1998.1.19.), a Tanács 1998. március 9-i közös álláspontra (HL C 135., 1998.4.30., 7. o.) és az Európai Parlament 1998. április 30-i határozata (HL C 152., 1998.5.18.). A Tanács 1998. május 19-i határozata.

⁽⁵⁾ HL L 386., 1989.12.30., 14. o. A legutóbb az Európai Parlament és Tanács 98/32/EK irányelvével módosított irányelv (lásd ennek a Hivatalos Lapnak a 26. oldalát).

⁽⁶⁾ HL L 141., 1993.6.11., 1. o.. Az Európai Parlament és a Tanács 98/33/EK irányelvével módosított irányelv (lásd ennek a Hivatalos Lapnak a 29. oldalát).

- követelményekkel való egyenlőséget, az ezen irányelvben előírt egyéb módszerek szerint számított tőkekövetelményeket pedig az ezen elvet alkalmazó intézményeknek folyamatosan ellenőrizniük kell;
- (5) mivel a szélesebb, nemzetközi szinten elfogadott szabályok – a belső modelleken alapuló kifinomultabb kockázatkezelési módszerek ösztönzése érdekében – csökkenthetik a harmadik országbeli hitelintézetek számára előírt tőkekövetelményt; mivel e hitelintézetek versenytársként jelennek meg a tagállamokban bejegyzett befektetési vállalkozások és hitelintézetek mellett; mivel a tagállamokban bejegyzett befektetési vállalkozások és hitelintézetek számára csak a 93/6/EGK irányelv módosítása nyújthat hasonló ösztönző-erőt belső modellek kidolgozására és alkalmazására;
- (6) mivel a piaci kockázati tőkekövetelmény kiszámítása céljából az arany- és a származtatott aranyügyleteket a devizapozíciókhoz hasonló módon kell kezelni;
- (7) mivel a hátrasorolt tartozás kibocsátása nem zárhatja ki automatikusan a kibocsátó osztalékra jogosító értékpapírjának belefoglalását az olyan portfólióba, ami a 93/6/EGK irányelv I. mellékletének 33. pontja értelmében 2 %-os egyedi kockázati súlyozás alá tartozik;
- (8) mivel ez az irányelv összhangban áll a piaci kockázat, valamint az áru és a származtatott áruügylet-pozíciók felügyeleti kezelésével foglalkozó banki felügyelők nemzetközi fórumának munkájával;
- (9) mivel azon jelentős mértékű árukereskedelmet folytató befektetési vállalkozások és hitelintézetek számára, amelyek változatos áruportfólióval rendelkeznek és még nem képesek modelleket alkalmazni az áruügyletekkel kapcsolatos kockázat tőkekövetelményének kiszámításához, ezen irányelv harmonikus alkalmazása érdekében, választható alapon, a tőkére vonatkozóan átmeneti szabályozást kell biztosítani;
- (10) mivel ezen irányelv a legmegfelelőbb eszköz a kitűzött célok eléréséhez, és nem lép túl az ezek eléréséhez szükséges kereteken,
- „a) az olyan pénzügyi eszközökhöz, áru- és származtatott áruügyletekhez kapcsolódó tulajdonosi (saját) pozíciók, amelyeket az intézmény újraértékesítési céllal tart, és/vagy azzal a céllal vásárolt, hogy a vételi és eladási árak közötti tényleges és/vagy várható különbözetből, vagy az egyéb ár- vagy kamatláb-változásokból rövidtávú haszonra tegyen szert, valamint az egyidejű, ellentétes előjelű (egymást fedező) közvetítői – vételi és eladási – ügyletekből (matched principal broking-ból) származó pénzügyi eszközbeli, áru- és származtatott áruügyletbeli pozíciók, illetőleg a kereskedési könyv egyéb elemeinek fedezésére szolgáló pozíciók;
- b) a II. melléklet (1), (2), (3) és (5) bekezdésében említett kiegyenlített tranzakciókból, nyitva szállításokból és tőzsdén kívüli (OTC) származtatott ügyletekből származó kockázatok, a II. melléklet (4) bekezdésében említett, a fenti a) pontban meghatározott kereskedési könyvben szereplő, értékpapírokon vagy árukon alapuló visszavásárlási (repó) megállapodásokból, valamint értékpapír- és árukölcsönzésből származó kockázatok, az ugyanabban a bekezdésben leírt, fordított visszavásárlási (repó) megállapodásokból, valamint értékpapír- és árukölcsönügyletekből származó olyan kockázatok, amelyek megfelelnek vagy az alábbi i., ii., iii. és v. alpont feltételeinek, vagy az iv. és v. alpont feltételeinek, amennyiben a illetékes hatóságok jóváhagyják azt:
- i. a kockázatokat naponta értékelik, piaci értéken, a II. mellékletben megállapított eljárásnak megfelelően;
- ii. a biztosítékot a szóban forgó megállapodásokban vagy ügyletekben érintett értékpapírok és áruk értékében bekövetkezett tényleges változások figyelembevételével kiigazítják az illetékes hatóságok által elfogadható szabálynak megfelelően”;

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 93/6/EGK rendelet szövege a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk szövege a következőképpen módosul:

- a) a 6. a) pont, valamint a 6. b) pont bevezető mondata, és annak i. és ii. alpontja helyébe a következő szöveg lép:

b) a 15. és 16. pont helyébe a következő szöveg lép:

- „15. »opciós utalvány« az olyan értékpapír, amely jogot biztosít a birtokosának, hogy meghatározott áron, alapul szolgáló eszközt vásároljon az utalvány lejárat napjáig vagy napján. A teljesítés történhet magának az alapul szolgáló eszköznek az átadásával vagy készpénz-fizetéssel.

16. »készletfinanszírozás« az olyan pozíciók, amelyeknél a tényleges árukészletet határidősen értékesítették, és a finanszírozás költségét a határidős értékesítés időpontjáig zárolták”;
- c) a 17. pont első bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
- „17. »visszavásárlási megállapodás« és »fordított visszavásárlási megállapodás« minden olyan megállapodás, amely az intézmény vagy a másik fél értékpapírjainak vagy áruinak, vagy az értékpapírok vagy az áruk tulajdonjogához fűződő garantált jogainak átruházásáról rendelkezik, – amennyiben e garanciát olyan elfogadott tőzsde bocsátja ki, amely az értékpapírokhoz vagy az árukhoz fűződő jogokkal rendelkezik, és a megállapodás nem teszi lehetővé az intézmény számára, hogy az adott értékpapírt vagy árut adott időpontban egyszerre több félnek ruházza át vagy adja biztosítékul – az átruházó meghatározott áron, meghatározott vagy meghatározandó jövőbeli időpontban történő visszavásárlási kötelezettsége mellett; a megállapodás az értékpapírokat, illetve árukat eladó intézmény szempontjából *visszavásárlási megállapodásnak*, az értékpapírokat megvásárló intézmény szempontjából *fordított visszavásárlási megállapodásnak* tekintendő.”
- d) a 18. pont helyébe a következő szöveg lép:
- „18. »értékpapír- vagy árukölcsönzés«, valamint »értékpapír- vagy áru-kölcsönvétel« minden olyan tranzakció, amelynek során az intézet vagy a másik fél értékpapírokat vagy árukat ruház át megfelelő ügyleti biztosíték ellenében, azzal a kötelezettségvállalással, hogy a kölcsönbe vevő azonos értékű értékpapírokat, illetve árukat fog visszaadni valamely jövőbeli vagy a kölcsönbe adó által meghatározott időpontban; a tranzakció az értékpapírokat vagy árukat átruházó intézet szempontjából *értékpapír- vagy árukölcsönzésnek*, annak az intézetnek a szempontjából pedig, amelyre az értékpapírokat vagy árukat átruházzák, *értékpapír- vagy áru-kölcsönvételnek* tekintendő.
- Az értékpapír- vagy áru-kölcsönvétel szakmaközi tranzakciónak minősül, ha a másik fél közösségi szinten prudenciális koordináció alá esik, vagy a 89/647/EGK irányelv értelmében vett »A« zónába tartozó hitelintézet, vagy elfogadott harmadik országbeli befektetési vállalkozás, vagy ha a megállapodást elfogadott elszámolóházzal vagy tőzsdével kötik”;
2. a 4. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében az i. és ii. pont helyébe a következő szöveg lép:
- „i. az I., II. és VI., valamint adott esetben a VIII. mellékletnek megfelelően, a kereskedési könyv szerinti üzleti tevékenységük alapján számított tőkekövetelmény;
- ii. a III. és VII., valamint adott esetben a VIII. mellékletnek megfelelően, az összes üzleti tevékenységük alapján számított tőkekövetelmény”.
3. az 5. cikk (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
- „(2) Az (1) bekezdéstől eltérően, azon intézmények, amelyek a kereskedési könyv szerinti üzleti tevékenységükre vonatkozó tőkekövetelményüket az I. és II., valamint adott esetben a VIII. mellékletnek megfelelően számítják, nagykockázataikat a 92/121/EGK irányelvnek megfelelően, ennek VI. mellékletében megállapított módosításokra is figyelemmel felügyelik és ellenőrzik.”;
4. a 7. cikk (10) bekezdése és a 7. cikk (11) bekezdésének bevezető része helyébe a következő szöveg lép:
- „(10) Ha a (7) és (9) bekezdésben foglalt felmentésre nem kerül sor, az illetékes hatóságok az I. és VIII. mellékletben meghatározott tőkekövetelmények, valamint a VI. mellékletben meghatározott ügyfélkockázatok konszolidált alapú kiszámítása céljából engedélyezhetik, hogy az egyik intézmény kereskedési könyvében szereplő nettó pozíciók a másik intézmény kereskedési könyvében szereplő pozícióknál beszámításra kerüljenek az I., VI., és VIII. mellékletben meghatározott szabályoknak megfelelően.
- Engedélyezhetik továbbá, hogy az egyik intézmény devizapozíciói beszámításra kerüljenek a másik intézmény devizapozícióinál, a III. mellékletben meghatározott szabályoknak megfelelően. A hatóságok azt is engedélyezhetik, hogy az egyik intézmény áru-pozíciói beszámításra kerüljenek a másik intézmény áru-pozícióinál, a VII. és/vagy VIII. mellékletben meghatározott szabályoknak megfelelően.
- (11) Az illetékes hatóságok engedélyezhetik a harmadik országokban található vállalkozások kereskedési könyvének és deviza, illetve árupozícióinak beszámítását is, ha egyidejűleg teljesülnek a következő feltételek:”
5. A 8. cikk (5) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
- „(5) Az illetékes hatóságok kötelezővé teszik az intézmények számára, hogy azonnal jelentsék, ha a visszavásárlási és a fordított visszavásárlási megállapodásoknál vagy az értékpapír- és árukölcsönzési, valamint értékpapír- vagy áru-kölcsönvételi ügyletek során a másik fél nem tesz eleget kötelezettségeinek. A Bizottság legkésőbb a 12. cikkben említett időponttól számított három év elteltével jelentést tesz a Tanácsnak az ilyen esetekről és arról, hogy ezeknek milyen hatásuk volt az ezen irányelvben említett megállapodások és ügyletek kezelésére. E

jelentésnek aztis tartalmaznia kell, hogy az intézmények hogyan tesznek eleget a 2. cikk (6) bekezdés b) pontja i–v. alpontjának feltételei közül a rájuk vonatkozóknak, különösen az v. alpontban említetteknek. Továbbá fel kell tüntetnie az intézmények hagyományosnak mondható kölcsönügyleteinek, illetve a fordított visszavásárlási megállapodásokon, valamint az értékpapír- és áru-kölcsönügyletek formájában megvalósuló kölcsönügyletei relatív volumenének adataiban bekövetkezett változásokat. A Bizottság megteszi a megfelelő javaslatokat, ha e jelentés és egyéb információk alapján arra a következtetésre jut, hogy további biztosítékokra van szükség a visszaélések megakadályozására”.

6. Az irányelv szövege a következő cikkel egészül ki:

„11a. cikk

A tagállamok 2006. december 31-ig felhatalmazhatják intézményeiket arra, hogy a VII. melléklet (13), (14), (17) és (18) bekezdésében feltüntetettek helyett a következő táblázatban szereplő minimális különbözeti, átviteli és outright rátát alkalmazzák, amennyiben illetékes hatóságai véleménye szerint az intézmények:

- i. jelentős mértékű áru-kereskedelmi tevékenységet folytatnak;
- ii. változatos áru-portfólióval rendelkeznek; és
- iii. még nincsenek abban a helyzetben, hogy az áru-kockázatokkal kapcsolatos tőkekövetelmény kiszámításához a VIII. mellékletnek megfelelően belső modelleket alkalmazzák.

Táblázat

	Nemesfémek (arany kivételével)	Nem nemesfémek	Mezőgazdasági termékek (softs)	Egyéb, beleértve az energiaipari termékeket
Különbözeti ráta (%)	1,0	1,2	1,5	1,5
Átviteli ráta (%)	0,3	0,5	0,6	0,6
Outright ráta (%)	8	10	12	15

A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot e cikk alkalmazásáról”.

7. Az I., II., III. és V. melléklet ezen irányelv mellékletének megfelelően módosul, illetve ezen irányelv mellékletének megfelelően a VII. és VIII. melléklettel egészül ki.

2. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy az ezen irányelv hatálybalépésétől számított legkésőbb 24 hónappal annak rendelkezéseinek megfelelően. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell csatolni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a legfontosabb rendelkezéseit, amelyeket az irányelv hatálya alá tartozó területen elfogadnak.

3. cikk

Ez az irányelv az Európai Közösségek Hivatalos Lapjában való kihirdetése napján lép hatályba.

4. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Luxembourgban, 1998. június 22-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

J. M. GIL-ROBLES

a Tanács részéről

az elnök

J. CUNNINGHAM

MELLÉKLET

1. Az I. melléklet a következőképpen módosul:

- a) A 4. pontutolsó mondatát el kell hagyni, és a bekezdés a következő albekezdéssel egészül ki:

„Az illetékes hatóságok lehetővé tehetik, hogy a tőzsdén forgalmazott határidős ügyletek esetében a tőkekövetelmény egyenlő legyen a tőzsde által előírt letéti követelménnyel, ha teljes mértékben meggyőződtek arról, hogy az lehetővé teszi a határidős ügylettel kapcsolatos kockázat pontos felmérését, és legalább egyenlő azzal a határidős ügyletre vonatkozó tőkekövetelménnyel, amelyet az e melléklet hátralévő részében ismertetett módszer alkalmazásával végzett számítás, vagy a VIII. mellékletben ismertetett belső modellmódszer alkalmazásával végzett számítás eredményezne. Az illetékes hatóságok 2006. december 31-ig engedélyezhetik továbbá, hogy az általuk elismert elszámolóház által elszámolt, e bekezdésben említett típusú származtatott, tőzsdén kívüli (OTC) ügyletekre kötött szerződésre vonatkozó tőkekövetelmény egyenlő legyen az elszámolóház által előírt letéti követelménnyel, amennyiben teljes mértékben meggyőződtek arról, hogy az lehetővé teszi a származékos ügyletekre vonatkozó szerződéssel kapcsolatos kockázat pontos felmérését, és legalább egyenlő a szóban forgó szerződés tőkekövetelményével, amelyet az e melléklet hátralévő részében ismertetett módszer alkalmazásával végzett számítás, vagy a VIII. mellékletben ismertetett belső modell módszer alkalmazásával végzett számítás eredményezne.”

- b) Az 5. pont harmadik albekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„Az illetékes hatóságoknak rendelkezniük kell arról, hogy az opciókhoz kapcsolódó, delta kockázaton kívüli, egyéb kockázatokra is legyen fedezet. Az illetékes hatóságok megengedhetik, hogy a kibocsátott, tőzsdén forgalmazott opcióval szembeni követelmény megegyezzen a tőzsde által megkövetelt fedezettel, ha teljes mértékben meg vannak győződve arról, hogy az lehetővé teszi az opcióhoz kapcsolódó kockázat pontos felmérését, és az legalább egyenlő az opció azon tőkekövetelményével, amelyet az ezen melléklet további részében meghatározott módszert alkalmazó számítás, vagy a VIII. mellékletben leírt belső modell módszer alkalmazása eredményezne. Az illetékes hatóságok 2006. december 31-ig megengedhetik továbbá, hogy az általuk elismert elszámolóház által elszámolt, tőzsdén kívüli (OTC) opcióra vonatkozó tőkekövetelmény egyenlő legyen az elszámolóház által előírt fedezettel, amennyiben teljes mértékben meggyőződtek arról, hogy az lehetővé teszi az opcióval kapcsolatos kockázat pontos felmérését, és legalább egyenlő a tőzsdén kívüli (OTC) opció tőkekövetelményével, amelyet az e melléklet további részében ismertetett módszer alkalmazásával végzett számítás, vagy a VIII. mellékletben ismertetett belső modell módszer alkalmazása eredményezne. Ezenkívül a hatóságok megengedhetik, hogy a megvásárolt, tőzsdén forgalmazott vagy OTC opció tőkekövetelménye ugyanaz legyen, mint az annak alapjául szolgáló értékpapír esetében, azzal a megszorítással, hogy az így adódó tőkekövetelmény nem haladja meg az opció piaci értékét. A kibocsátott OTC opcióval szembeni tőkekövetelményt az annak alapjául szolgáló értékpapírhoz kapcsolódóan kell meghatározni”.

- c) A 6. pont helyébe a következő szöveg lép:

„6. A hitelviszonyt megtestesítő és az osztalékra jogosító értékpapírokra vonatkozó opciós utalványokat ugyanúgy kell tekinteni, mint az 5. pont szerinti opciókat”.

- d) A 33. pont i. alpontja helyébe a következő szöveg lép:

„i. a törzsrésztvények nem olyan kibocsátótól származnak, amely kizárólag olyan forgalmazott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat bocsátott ki, amelyek tényleges tőkekövetelménye a 14. pontban foglalt 1. táblázatban 8 %, vagy amelyekhez alacsonyabb tőkekövetelmény fűződik csak azért, mert azokra garanciát vállaltak vagy biztosítékot nyújtottak”.

2. A II. melléklet a következőképpen módosul:

- a) Az 1. pont helyébe a következő szöveg lép:

„1. Olyan tranzakciók esetében, amelyeknél a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat, osztalékra jogosító értékpapírokat vagy árukat az esedékes leszállítási határidőig nem egyenlítik ki (kivéve a visszavásárlási és fordított visszavásárlási megállapodásokat, valamint az értékpapír- és árukölcsonzést, illetve értékpapír- és áru-kölcsonvételt), az intézménynek ki kell számítania a felmerült árkülönbözetet. Ez a különbözet az adott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, osztalékra jogosító értékpapír vagy áru kikötött teljesítési árfolyama és a jelenlegi piaci értéke közötti különbözet, ahol a különbözet veszteséget jelenthet az intézmény számára. A tőkekövetelmény kiszámításához az intézménynek ezt a különbözetet meg kell szoroznia a 2. pontban található táblázat A. oszlopának megfelelő tényezőjével”.

b) A 3.1. és 3.2. pont helyébe a következő szöveg lép:

„3.1. Az intézménynek tőkével kell rendelkeznie a partnerkockázattal szemben, ha:

i. értékpapírokat, illetve árukat fizetett ki azok átvétele előtt, vagy értékpapírokat, illetve árukat szállított le az ellenértékük átvétele előtt;

és

ii. a határokon átlépő tranzakciók esetében egy vagy több nap eltelt a fizetés vagy leszállítás óta.

3.2. A tőkekövetelmény azoknak az értékpapíroknak, áruknak vagy készpénznek a 8 %-a, amellyel az intézetnek tartoznak, szorozva az érintett másik félre alkalmazott kockázati súllyal”.

c) A 4.1. pont előtti cím és a 4.1. pont első albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„Visszavásárlási és fordított visszavásárlási megállapodások, értékpapír- és árukölcsönzés, illetve kölcsönvétel

4.1 A kereskedési könyvben szereplő értékpapírokon vagy árukon alapuló visszavásárlási megállapodások, valamint értékpapír- és árukölcsönzés esetében az intézmény kiszámítja az értékpapírok vagy az áruk piaci értéke és az intézmény által kölcsönzött összeg vagy az ügylet fedezetéül szolgáló biztosíték piaci értéke közötti különbözetet, amennyiben ez a különbözet pozitív. A fordított visszavásárlási megállapodások, valamint az értékpapír- és áru-kölcsönvétel esetében az intézmény kiszámítja a különbözetet az intézet által kölcsönadott összeg vagy az ügylet fedezetéül szolgáló biztosíték piaci értéke és az átvett értékpapírok vagy az áruk piaci értéke között, amennyiben ez a különbözet pozitív”.

3. A III. melléklet a következőképpen módosul:

a) Az 1. pont helyébe a következő szöveg lép:

„1. Ha valamely intézmény teljes nettó devizapozíciójának, illetve nettó aranypozíciójának összege, amelyet az alábbiakban részletezett eljárás szerint számítottak ki, meghaladja teljes saját tőkéjének a 2 %-át, a devizaárfolyam-kockázattal szembeni tőkekövetelmény kiszámításához az intézmény megszorozza nettó devizapozíciójának, illetve nettó aranypozíciójának értékét 8 %-kal.

Az illetékes hatóságok 2004. december 31-ig engedélyezhetik, hogy az intézmények saját tőke-követelményüket annak az összegnek a 8 %-kal való megszorzásával számítsák ki, amennyivel teljes nettó devizapozíciójuk és nettó aranypozíciójuk összege meghaladja a teljes szavatoló tőke 2 %-át”.

b) A 3.1. és 3.2. pont helyébe a következő szöveg lép:

„3.1. Első lépésben az intézmény nettó nyitott pozícióit kell kiszámítani minden egyes valutában (ide értve a jelentések alapjául szolgáló valutát is) és aranyban. Ez a pozíció az alábbi (pozitív vagy negatív) összetevők összegéből áll:

- nettó készpénzpozíciók (vagyis minden eszköztétel mínusz minden forrástétel, ide értve az adott valutában felhalmozott kamatot is, vagy arany esetében, a nettó azonnali aranypozíciót),
- a nettó határidős pozíciók (vagyis a határidős deviza- és aranyügyletek keretében minden jövőben befolyó összeg mínusz minden jövőben kifizetendő összeg, ide értve a készpénzpozíciókban nem szereplő határidős deviza- és aranyügyleteket és a deviza swap-ügyletek névleges tőkeösszegét),
- olyan visszavonhatatlan garanciák (és hasonló eszközök), amelyeket biztosan lehívnak, és valószínűsíthetően visszavonhatatlanok,
- még fel nem merült, de már lefedezett nettó jövőbeli jövedelmek/kiadások (a jelentést készítő intézmény mérlegelése alapján és az illetékes hatóságok előzetes beleegyezésével a könyvelési bizonylatokba még fel nem vett, de határidős devizaügyletekkel már lefedezett nettó jövőbeli jövedelmek/kiadások szerepelhetnek itt). Az ezzel kapcsolatos mérlegelésnek következetesnek kell lennie,
- a deviza és arany opciók teljes könyv szerinti értékének nettó delta (vagy delta alapú) megfelelője,
- más opciók (vagyis nem deviza és nem arany opciók) piaci értéke,

- minden olyan pozíció, amelyet az intézmény kifejezetten azért vállal, hogy ezzel a valutaárfolyamnak a tőkeegyelelésre gyakorolt negatív hatását fedezze, kizárható a nettó nyitott devizapozíciók számításából. Ezeknek a pozícióknak kereskedelmen kívülieknek vagy strukturális jellegűeknek kell lenniük, és kizárásukhoz, valamint kizárási feltételeik bármilyen megváltoztatásához az illetékes hatóságok beleegyezésére van szükség. Ugyanez az eljárás alkalmazható, ugyanúgy a fenti feltételek szerint azokra az intézmény tulajdonában lévő pozíciókra, amelyek olyan tételekhez kapcsolódnak, amelyeket a szavatoló tőke számításakor már levontak.
- 3.2. Az illetékes hatóságoknak mérlegelési joguk van, hogy megengedjék az intézményeknek a nettó jelenérték használatát az egyes valutákban és aranyban fennálló nettó nyitott pozíciók kiszámításához.”.
- c) A 4. pont első mondatának helyébe a következő szöveg lép:
- „4. Második lépésben az elszámolási pénznemen kívül minden más valutabeli nettó rövid és hosszú pozíciót, valamint aranybeli nettó rövid és hosszú pozíciót azonnali devizaárfolyamon kell átváltani az elszámolási pénznemre”.
- d) A 7. pont helyébe a következő szöveg lép:
- „7. Második lépésben, 2004. december 31-ig az illetékes hatóságok megengedhetik az intézményeknek, hogy ennek a mellékletnek a szempontjából az 1.–6. pontban körvonalazott módszerek helyett alternatív módszereket alkalmazzanak. Az e módszerrel kapott tőkekövetelménynek elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy meghaladja a 4. pontban számított nettó nyitott pozíció 2 %-át, és az elmúlt három év összes görgetett, 10 munkanapos időszaka alatti árfolyammozgások elemzése alapján ahhoz, hogy a várható veszteséget az időszak legalább 99 %-ában meghaladja.

Az első albekezdésben ismertetett alternatív módszer csak a következő feltételekkel alkalmazható:

- i. a számítási képletet és a korrelációs együtthatókat az illetékes hatóságok állapítják meg az árfolyammozgásról általuk készített elemzés alapján;
 - ii. az illetékes hatóságok a korrelációs együtthatókat a devizapiacok alakulásának alapján rendszeresen felülvizsgálják”.
4. Az V. melléklet a következőképpen módosul:
- a) A 2. pont első mondatának helyébe a következő szöveg lép: „Az 1. pont rendelkezéseitől eltérően, az illetékes hatóságok engedélyezhetik azoknak az intézményeknek, amelyek kötelesek az I., II., III., IV., VI., VII. és VIII. mellékletekben megállapított szavatoló tőke követelmények betartására, hogy alternatív meghatározást alkalmazzanak, amikor csak ezeknek a követelményeknek a betartásáról van szó”.
- b) A 4. pont helyébe a következő szöveg lép:
- „4. A 2. pont c) pontjában említett alárendelt kölcsöntőke nem haladhatja meg az I., II., III., IV., VI., VII. és VIII. mellékletben megállapított tőkekövetelményeknek való megfelelést szolgáló eredeti szavatoló tőke legfeljebb 150 %-át, és csak az illetékes hatóságok számára elfogadható, különleges körülmények között közelítheti meg ezt az összeget”.
- c) A 6. és a 7. pont helyébe a következő szöveg lép:
- „6. Az illetékes hatóságok engedélyezhetik a befektetési vállalkozásoknak, hogy meghaladják az alárendelt-kölcsöntőke 4. pontban előírt felső határát, ha azt prudenciális szempontból megfelelőnek ítélik meg és feltéve, hogy az ilyen alárendelt-kölcsöntőke és az 5. pontban említett elemek összessége nem haladja meg az I., II., III., IV., VI., VII. és VIII. mellékletben megállapított tőkekövetelményeknek való megfelelést szolgáló eredeti szavatoló tőke maximum 200 %-át, vagy ugyanannak az összegnek a 250 %-át, ha a befektetési vállalkozások saját tőkéjük kiszámításakor levonják a 2. pontban említett 2. d) elemet.

7. Az illetékes hatóságok engedélyezhetik a hitelintézeteknek, hogy meghaladják a másodrangú kölcsöntőke 4. pontban előírt felső határát, ha azt prudenciális szempontból megfelelőnek ítélik meg és feltéve, hogy az ilyen alárendelt-kölcsöntőke és az 5. pontban említett elemek összessége nem haladja meg az I., II., III., IV., VI., VII. és VIII. mellékletben megállapított tőkekövetelményeknek való megfelelést szolgáló eredeti szavatoló tőke maximum 250 %-át”.

5. A szöveg a következő mellékletekkel egészül ki:

„VII. MELLÉKLET

ÁRUKOCKÁZAT

1. Minden egyes áruügylet vagy származtatott áruügylet-pozíciót szabványos mértékegységben kell kifejezni. Az áruügyletek azonnali (spot) árát az elszámolás pénznemében kell kifejezni.
2. Az arany- vagy származtatott aranypozíciókat úgy kell tekinteni a piaci kockázat kiszámítása szempontjából, mintha a devizaárfolyam-kockázat hatálya alá tartoznának, és a III. vagy VIII. mellékletnek megfelelően kezelendők.
3. E melléklet alkalmazásában a tisztán készletfinanszírozásra szolgáló pozíciók csak az árukockázat számításánál hagyhatók figyelmen kívül.
4. Az ennek a mellékletnek az egyéb rendelkezései által nem érintett kamatláb- és devizaárfolyam-kockázatokat a forgalmazott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra vonatkozó általános kockázatszámításánál és a devizaárfolyam-kockázat számításánál figyelembe kell venni.
5. Ha a rövid pozíció a hosszú pozíciót megelőzően válik esedékessé, az intézményeknek az egyes piacokon fennálló likviditáshiány kockázata ellen is biztosítaniuk kell magukat.
6. A 19. pont alkalmazásában valamely intézmény ugyanabban az áruban és azonos határidős áruügyleteiben, opcióiban és opciós utalványaiban lévő rövid (hosszú) pozícióit meghaladó hosszú (rövid) pozíciói az egyes áruk nettó pozícióival azonosak. Az illetékes hatóságoknak lehetővé kell tenniük a származtatott ügylet pozícióknak – a 8., 9. és 10. pontban megállapított rendelkezéseknek megfelelően – az alapul szolgáló áru pozíciójakénti kezelését.
7. Az illetékes hatóságok a következő pozíciókat úgy tekinthetik, mint az ugyanazon áru pozícióit:
 - az áruk különböző alkategóriáinak pozíciói, amennyiben az alkategóriák egymás helyettesítésére leszállíthatók,
 - és
 - a hasonló áruk pozíciói, amennyiben azok közeli helyettesítők, és amennyiben az ármozgások között legalább egyéves időszakon keresztül, egyértelműen legalább 0,9-es korreláció állapítható meg.

Különleges értékpapírok

8. A határidős áruügyleteket, és az áruk vételére vagy eladására vonatkozó határidős kötelezettségvállalásokat szabványos mértékegységben kifejezett, fiktív összegekként kell beépíteni a számítási rendszerbe, és esedékességüket a lejárat napjára való utalással jelölni kell. Az illetékes hatóságok megengedhetik, hogy a tőzsdén forgalmazott határidős ügylet tőkekövetelménye megegyezzen a tőzsde által előírt fedezettel, ha teljes mértékben meg vannak győződve arról, hogy az lehetővé teszi a határidős ügylet kapcsoldó kockázat pontos felmérését, és az legalább megegyezik a határidős ügylet azon tőkekövetelményével, amelyet az ezen melléklet további részében meghatározott módszert alkalmazó számítás, vagy a VIII. mellékletben leírt belső modell módszer alkalmazása eredményezne. Az illetékes hatóságok 2006. december 31-ig megengedhetik továbbá, hogy az általuk elismert elszámolóház által elszámolt, az e pontban említett típusú, tőzsdén kívüli (OTC) származtatott áruügyletre vonatkozó tőkekövetelmény egyenlő legyen az elszámolóház által előírt fedezettel, amennyiben teljes mértékben meggyőződtek arról, hogy az lehetővé teszi a származtatott ügylettel kapcsolatos kockázat pontos felmérését, és legalább a szóban forgó ügylet azon tőkekövetelményével egyenlő, amelyet az e melléklet további részében ismertetett módszer alkalmazásával végzett számítás, vagy a VIII. mellékletben ismertetett belső modell módszer alkalmazása eredményezne.
9. Azokat az áru swap-ügyleteket, ahol az ügylet egyik oldalán rögzített ár, a másik oldalán pedig az aktuális piaci ár áll, a lejárat szerinti lépcsőzetes megközelítésbe úgy kell beépíteni, mint az olyan ügylet fiktív összegével egyenlő pozíciók sorozatát, ahol egy pozíció a swap-ügylet egy kifizetésének felel meg, és be kell sorolni a 13. pontban szereplő, lejáratú sávokat tartalmazó táblázatba. A pozíciók hosszú pozícióknak minősülnek, ha az intézmény rögzített árat fizet és változó árat kap, illetve rövid pozícióknak minősülnek, ha az intézmény rögzített árat kap és változó árat fizet.

Azokat az áru swap-ügyleteket, ahol az ügylet oldalain különböző áruk állnak, a lejáratú sávok módszere esetében a megfelelő elszámolási sávban kell elszámolni.

10. Az áruügyletekre vagy származtatott áruügyletekre vonatkozó opciókat úgy kell kezelni, mintha azoknak az alapul szolgáló áru összegével egyenlő értékű pozíciók lennének, amelyekre az opció vonatkozik, megszorozva a delta értékével ennek a mellékletnek az értelmében. Az utóbbi pozíciók nettósíthatók az alapul szolgáló azonos áruügylet vagy származtatott áruügylet kiegyenlítő pozíciókkal szemben. Az alkalmazott delta érték az adott tőzsde által alkalmazott delta érték, amelyet az illetékes hatóságok számitanak ki, vagy ezek hiányában, továbbá a tőzsdén kívüli (OTC) opciók esetében az intézmény számít ki, azzal a feltétellel, hogy az illetékes hatóságok meggyőződtek arról, hogy az intézmény által alkalmazott modell megfelelő.

Az illetékes hatóságok ugyanakkor előírhatják, hogy az intézmények delta értékeiket az illetékes hatóságok által meghatározott módszer alkalmazásával számítsák ki.

Az illetékes hatóságok előírhatják az áruopciókkal kapcsolatos, delta kockázaton kívüli egyéb kockázatokkal szembeni biztosítéknyújtást. Az illetékes hatóságok megengedhetik, hogy a jegyzett, tőzsdei áruügylet-opció tőkekövetelménye megegyezzen a tőzsde által előírt fedezettel, ha teljes mértékben meg vannak győződve arról, hogy az biztosítja az opcióhoz kapcsolódó kockázat pontos felmérését, és az legalább megegyezik az opció azon tőkekövetelményével, amelyet az ezen melléklet további részében meghatározott módszert alkalmazó számítás, vagy a VIII. mellékletben leírt belső modell módszer alkalmazása eredményezne. Az illetékes hatóságok 2006. december 31-ig megengedhetik továbbá, hogy az általuk elismert elszámolóház által elszámolt tőzsdén kívüli (OTC) áruügylet-opcióra vonatkozó tőkekövetelmény egyenlő legyen az elszámolóház által előírt fedezettel, amennyiben teljes mértékben meggyőződtek arról, hogy az lehetővé teszi az opcióval kapcsolatos kockázat pontos felmérését, és legalább a tőzsdén kívüli (OTC) opció azon tőkekövetelményével egyenlő, amelyet az e melléklet további részében ismertetett módszer alkalmazásával végzett számítás, vagy a VIII. mellékletben ismertetett belső modell módszer alkalmazása eredményezne. Ezenfelül megengedhetik, hogy a megvásárolt, tőzsdén forgalmazott vagy tőzsdén kívüli (OTC) áruügylet-opció tőkekövetelménye megegyezzen az alapul szolgáló áru követelményével, azzal a kikötéssel, hogy az így keletkező követelmény nem haladja meg az opció piaci értékét. A jegyzett, tőzsdén kívüli (OTC) opció tőkekövetelményét az annak alapjául szolgáló árura tekintettel kell megállapítani.

11. Az árukra vonatkozó opciók utalványokat ugyanúgy kell kezelni, mint a 10. pontban foglalt áruopciókat.
12. A visszavásárlási megállapodásban az áruk vagy áruk tulajdonjogához kötődő szavatolt jogok átruházójának, valamint árukölcsönzési-megállapodásokban az áruk kölcsönbeadójának az ilyen árukat bele kell foglalnia tőkekövetelményeinek e melléklet szerinti kiszámításába.

a) *Lejárat szerinti lépcsőzetes megközelítés*

13. Az intézmény minden egyes árura külön lejáratit sávot alkalmaz a következő táblázattal összhangban. Minden árupozíciót és minden olyan pozíciót, amely ugyanazon árupozíciónak minősül, a 7. pontnak megfelelően be kell sorolni a megfelelő lejáratit sávba. A tényleges árukészleteket az első lejáratit sávba kell besorolni.

Lejáratit sáv (1)	Különbözetit ráta (%-ban) (2)
0 ≤ 1 hónap	1,50
1 ≤ 3 hónap	1,50
> 3 ≤ 6 hónap	1,50
> 6 ≤ 12 hónap	1,50
> 12 ≤ 2 év	1,50
> 2 ≤ 3 év	1,50
> 3 év	1,50

14. Az illetékes hatóságok megengedhetik, hogy az azonos, illetve a 7. pont szerint azonosnak minősülő árupozíciókat kiegyenlítésre, illetve nettó alapon a megfelelő lejáratit sávba besorolásra kerüljenek:
- az azonos napon lejáratit szerződésbeli pozíciók esetében,
 - valamint

- az egymáshoz képest 10 napon belül lejáró szerződésekbeli pozíciók esetében, amennyiben az ügyletet olyan piacokon forgalmazzák, amelyek napi szállítási határidőkkel rendelkeznek.
15. Az intézmény ezt követően kiszámítja a hosszú pozíciók összegét és a rövid pozíciók összegét mindegyik lejáratú sávban. Az előbbi (utóbbi) utóbbival (előbbivel) kiegyenlített összege egy adott lejáratú sávban az adott sávon belül kiegyenlített pozíció lesz, míg a fennmaradó hosszú, illetve rövid pozíció ugyanannak a sávnak nem kiegyenlített pozíciója lesz.
 16. Az adott lejáratú sávban belüli nem kiegyenlített hosszú (rövid) pozíció egy másik lejáratú sávban lévő nem kiegyenlített rövid (hosszú) pozícióval kiegyenlített pozíciója a két lejáratú sáv közötti kiegyenlített pozíció lesz. Az a nem kiegyenlített hosszú, illetve nem kiegyenlített rövid pozíció, ami így sem párosítható össze, lesz a nem kiegyenlített pozíció.
 17. Az intézménynek az egyes árukkal kapcsolatos tőkekövetelménye a megfelelő lejáratú sávok táblázata alapján a következők összegeként számítható ki:
 - i. a kiegyenlített hosszú és rövid pozíciók összege, megszorozva az egyes lejáratú sávokra a 13. pontban található táblázat második oszlopában feltüntetett különbözeti rátával és az áru azonnali árával;
 - ii. a két lejáratú sáv közötti viszonylatban kiegyenlített pozíció minden olyan lejáratú sávra, amelyikbe egy nem kiegyenlített pozíció került átvitelre, megszorozva 0,6 %-kal (átviteli ráta) és az áru azonnali árával;
 - iii. a fennmaradó nem kiegyenlített pozíciók, megszorozva 15 %-kal (outright ráta) és az áru azonnali árával.
 18. Az intézménynek az árukockázattal kapcsolatos teljes tőkekövetelményét az egyes árukra a 17. pontnak megfelelően kiszámított tőkekövetelmények összegeként kell kiszámolni.
- b) *Egyszerűsített megközelítés*
19. Az intézménynek az egyes árukkal kapcsolatos tőkekövetelményét a következők összegeként kell kiszámítani:
 - i. a nettó, hosszú vagy rövid pozíciók 15 %-a, szorozva az áru azonnali árával;
 - ii. a hosszú és a rövid pozíciók összegeként kapott bruttó pozíció 3 %-a, szorozva az áru azonnali árával.
 20. Az intézménynek az árukockázattal kapcsolatos teljes tőkekövetelményét az egyes árukra a 19. pontnak megfelelően kiszámított tőkekövetelmények összegeként kell kiszámolni.

VIII. MELLÉKLET

BELSŐ MODELLEK

1. Az illetékes hatóságok az e mellékletben megállapított feltételek mellett megengedhetik az intézményeknek, hogy a pozíció-kockázatokra, devizaárfolyam-kockázatokra és/vagy árukockázatokra vonatkozó tőkekövetelményt az I., III. és VII. mellékletben ismertetett módszerek helyett vagy azokkal kombinálva saját belső kockázatkezelési modelljeik szerint számítsák ki. Az illetékes hatóságoknak minden esetben kifejezett formában el kell ismerniük a tőkefelületes célra alkalmazott modelleket.
2. Az elismerés csak akkor adható meg, ha az illetékes hatóságok meggyőződtek arról, hogy az intézmény kockázatkezelési rendszere elméletileg megalapozott, egységesen végrehajtott és különösen megfelel a következő minőségi előírásoknak:
 - i. a belső kockázatértékelési modell szorosan illeszkedik az intézmény napi kockázatkezelési folyamatába, és alapul szolgál a kockázatvállalásoknak az intézmény felső vezetése felé történő jelentéséhez;
 - ii. az intézmény az üzleti kereskedelmi részlegétől független kockázatellenőrzési részleggel rendelkezik, amely közvetlenül a felső vezetésnek számol be. A részleg felel az intézmény kockázatkezelési rendszerének megtervezéséért és végrehajtásáért. A kockázatértékelési modell eredményeiről és az üzletkötési limitekkel kapcsolatban hozandó intézkedésekre vonatkozóan napi jelentéseket készít és azokat elemzi;

- iii. az intézmény igazgatótanácsa és felső vezetése aktívan részt vesz a kockázatellenőrzési folyamatban, és a kockázatellenőrző részleg által készített napi jelentéseket olyan szintet képviselő vezetés nézi át, amely megfelelő hatáskörrel rendelkezik az egyes üzletkötők által vállalt pozíciók, valamint az intézmény teljes kockázatvállalása csökkentésének végrehajtását illetően;
 - iv. az intézmény a kifinomult modellek használatában jártas, megfelelő létszámú alkalmazottal rendelkezik a forgalmazás, a kockázatellenőrzés, az auditálás és a back-office területeken;
 - v. az intézmény kialakult eljárásokkal rendelkezik a kockázatértékelési rendszer általános működésével kapcsolatos, dokumentált belső irányelveknek és ellenőrzésnek való megfelelés figyelemmel kísérésére és biztosítására;
 - vi. az intézmény modelljei a kockázatértékelésben megfelelő pontosságú, igazolható, időbeli sorrend szerinti nyilvántartással rendelkeznek;
 - vii. az intézmény rendszeresen szigorú stressz-vizsgálati programokat végez, amely eredményeit a felső vezetés vizsgálja felül, és azok az általa megállapított irányelvekben és limitekben tükröződnek;
 - viii. az intézmény rendszeres belső ellenőrzési eljárásának részeként köteles független felülvizsgálatot végezni kockázatértékelési rendszerét illetően. Ennek a felülvizsgálatnak az üzleti kereskedelmi részleg tevékenységeire és a független kockázatellenőrző részleg tevékenységeire is ki kell terjednie. Az intézménynek évente legalább egyszer felül kell vizsgálnia egész kockázatkezelési eljárását. A felülvizsgálatnál a következő szempontokat kell figyelembe venni:
 - a kockázatkezelési rendszer és eljárás dokumentációjának, valamint a kockázatellenőrző részleg szervezetének alkalmassága,
 - a piaci kockázatértékelés napi kockázatkezelésbe való beépítése és a vezetői információs rendszer integritása,
 - az az eljárás, amit az intézmény a főiroda és a back-office alkalmazottai által használt kockázatarázási modellek és értékelési rendszerek jóváhagyására alkalmaz,
 - a kockázatértékelési modell által lefedett piaci kockázatok köre és a kockázatértékelési eljárásban történő bármilyen jelentősebb változás érvényesítése,
 - a pozíciókra vonatkozó adatok pontossága és teljessége, a volatilitási és korrelációs feltevések pontossága és megfelelősége, valamint az értékelés és a kockázaterzékenységi számítások pontossága,
 - az intézmény által a belső modellek működtetésére felhasznált adatforrások következtettségének, időszerezésének és megbízhatóságának – beleértve az ilyen adatforrások függetlenségét – értékelésére alkalmazott ellenőrzési eljárás,és
 - az intézmény által a modell pontosságának felmérése érdekében végzett utólagos tesztelés értékelésére alkalmazott ellenőrzési eljárás.
3. Az intézmény modelljének pontosságát és teljesítményét egy utólagos ellenőrzési program segítségével kíséri figyelemmel. Az utólagos ellenőrzésnek minden munkanapra vonatkozóan összehasonlítást kell nyújtania az intézménynek a portfólió napvégi pozícióira vonatkozó modellje által kiadott egynapi kockázati értéke mértékének, és a portfólió értékének a következő munkanap végéig bekövetkezett egynapi változására vonatkozóan. Az illetékes hatóságok vizsgálják az intézménynek a portfólió értékében bekövetkezett tényleges és feltételes változásokra vonatkozó utólagos ellenőrzés elvégzésére vonatkozó kapacitását. A portfólió értékének feltételes változásaira vonatkozóan végzett utólagos ellenőrzés a portfólió nap végi értékének és, változatlan pozíciókat feltételezve, a következő nap végi értékének az összehasonlítása alapján történik. Az illetékes hatóságok előírják az intézményeknek, hogy megfelelő intézkedéseket hozzanak utólagos ellenőrzési programjuk fejlesztésére, amennyiben az hiányosnak bizonyul.
 4. A tőzsdén forgalmazott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír- és osztalékra jogosító értékpapír-pozíciókkal kapcsolatos egyedi kockázatokra vonatkozó tőkekövetelmény kiszámítását illetően az illetékes hatóságok akkor ismerhetik el egy intézmény belső modelljének használatát, ha az e melléklet további részében szereplő feltételeken felül a következőknek is megfelel:
 - magyarázatot ad a portfólió időbeli árváltozásaira,
 - képes mérni a koncentrációt a portfólió nagyságát és az összetételében bekövetkezett változásokat illetően,
 - kedvezőtlen körülmények között is teherbíró,
 - arra irányuló utólagos ellenőrzéssel érvényesítik, hogy képes-e az egyedi kockázat pontos észlelésére. Ha az illetékes hatóságok lehetővé teszik ezen utólagos ellenőrzésnek az adott al-portfóliókon való elvégzését, akkor azokat következetesen kell kiválasztani.

5. Az olyan belső modelleket használó intézmények esetében, amelyek a (4) bekezdés szerint nem elismertek, az egyedi kockázatra az I. mellékletnek megfelelően kiszámított külön tőkeösszeg alkalmazandó.
6. A 10. pont ii. alpontja alkalmazásában az intézmény saját számításának eredményeit legalább 3-as tényezővel kell megszorozni.
7. A szorzótényezőt az alábbi táblázatnak megfelelően egy 0 és 1 közötti plusz-tényezővel meg kell növelni a legutóbbi 250 munkanapban az intézmény által végzett utólagos ellenőrzés által észlelt túllépések számától függően. Az illetékes hatóságok előírják az intézmény számára, hogy a túllépések számát a portfólió értékének tényleges vagy feltételes változásaira végzett utólagos ellenőrzés alapján következetesen számítsa ki. Túllépésnek számít az a portfólió értékében egy nap alatt bekövetkezett változás, ami meghaladja az intézmény modellje által kiadott egynapos kockázati érték mértékét. A plusz-tényező meghatározásához a túllépések számát legalább negyedévente fel kell mérni.

A túllépések száma	Plusz-tényező
Kevesebb, mint 5	0,00
5	0,40
6	0,50
7	0,65
8	0,75
9	0,85
10 vagy annál több	1,00

Az illetékes hatóságok egyes esetekben és kivételes helyzetben eltekinthetnek a szorzótényezőnek a fenti táblázat szerinti plusz-tényezővel történő megnövelésétől, ha az intézmény az illetékes hatóságok felé igazolta, hogy az ilyen növelés indokolatlan lenne, és hogy a modell alapvetően megbízható.

Ha több túllépés jelzi, hogy a modell nem kellőképpen pontos, az illetékes hatóságok visszavonhatják a modell elismerését, vagy megfelelő intézkedéseket hozhatnak a modell haladéktalan kiigazításának biztosítására.

Annak érdekében, hogy az illetékes hatóságok folyamatosan ellenőrizhessék a plusz-tényező alkalmasságát, az intézmény köteles haladéktalanul, de minden esetben legfeljebb öt munkanapon belül értesíteni az illetékes hatóságokat az utólagos ellenőrzési programjukból származó olyan túllépésekről, amelyek a fenti táblázat szerint a plusz-tényező növekedését vonják maga után.

8. Ha az intézmény modelljét az illetékes hatóságok a 4. pontnak megfelelően elismerték az egyedi kockázattal kapcsolatos tőkekövetelmény kiszámítását illetően, az intézmény a 6., 7. és 10. pont szerint kiszámított tőkekövetelményét a következők valamelyike szerinti összegű pótdíjjal növeli meg:
- a kockázati érték mértékének az egyedi kockázati része, amit a felügyeleti iránymutatásnak megfelelően, vagy az intézmény választása szerint el kell különíteni;
 - a hitelviszonyt megtestesítő és oszталékra jogosító értékpapír-pozíciók al-portfólióinak kockázati értékének egyedi kockázatot tartalmazó értékelései.
- Az ii. lehetőséget alkalmazó intézményeknek előre meg kell határozniuk al-portfólió struktúrájukat, és azt az illetékes hatóságok hozzájárulása nélkül nem változtathatják meg.
9. Az illetékes hatóságok eltekinthetnek a 8. pont szerinti, pótdíjra vonatkozó követelménytől, ha az intézmény igazolja, hogy modellje az elfogadott nemzetközi normákkal összhangban, a forgalmazott hitelviszonyt megtestesítő és oszталékra jogosító értékpapír-pozícióival kapcsolatos esemény- és mulasztási kockázatokat is pontosan képes észlelni.
10. Az intézményeknek a következők közül a magasabb tőkekövetelménynek kell eleget tenniük:
- az e mellékletben meghatározott paramétereknek megfelelően értékelt előző napi kockázati érték;

- ii. a megelőző 60 munkanapon mért napi kockázati értékek átlaga, szorozva a 6. pontban említett tényezővel, és a 7. pontban említett plusz-tényezővel korrigálva.
11. A kockázati érték kiszámítására a következő minimális követelmények vonatkoznak:
- i. legalább naponta történő kockázati érték számítás;
 - ii. 99 %-os, egyoldálú konfidencia-intervallum;
 - iii. 10 napos tartási periódus;
 - iv. legalább egyéves tényleges megfigyelési időszak, kivéve, ha az árfolyam-ingadozás jelentős növekedése ennél rövidebb megfigyelési időszakot indokol;
 - v. háromhavonkénti adatállomány-frissítés.
12. Az illetékes hatóságok megkövetelik, hogy a modell pontosan mérje az opciók, illetve opciószerű pozíciók összes lényeges árfolyamkockázatát, és a modell által le nem fedett minden más kockázatra a szavatoló tőke formájában megfelelő fedezet álljon rendelkezésre.
13. Az illetékes hatóságok megkövetelik, hogy a kockázatértékelési modell észlelje az intézménynek a vonatkozó piacokon folytatott tevékenységének szintjétől függő, megfelelő számú kockázati tényezőt. Legalább a következő rendelkezéseket be kell tartani:
- i. a kamatláb-kockázat esetében a kockázatértékelési rendszernek magában kell foglalnia egy sor olyan kockázati tényezőt az egyes valuták kamatlábra vonatkozóan, amelyre az intézmény mérlegben szereplő vagy mérlegben kívüli pozícióit illetően kamatláb-érzékeny. Az intézménynek a hozamgörbét az általánosan elfogadott megközelítések valamelyikével kell modelleznie. A főbb piacok és valuták esetében jelentősebb kamatláb-kockázat esetén a hozamgörbét legalább hat lejáratú sávra kell osztani a kamatláb-ingadozásoknak a hozamgörbe mentén való változásának követése érdekében. A kockázatkezelési rendszernek a különböző hozamgörbék közötti tőkéletesenél gyengébb korrelációban lévő mozgások kockázatát is kezelnie kell;
 - ii. a devizaárfolyam-kockázatot illetően a kockázatértékelési rendszernek magában kell foglalnia az aranyban és az intézmény egyedi külföldi valutában megnevezett pozícióinak megfelelő kockázati tényezőket;
 - iii. a részvénykockázatot illetően a kockázatértékelési rendszernek legalább minden olyan részvényt piacra külön kockázati tényezőt kell használni, ahol az intézmény jelentős pozíciókkal rendelkezik;
 - iv. az árukockázatot illetően a kockázatértékelési rendszernek legalább minden olyan árura külön kockázati tényezőt kell használni, ahol az intézmény jelentős pozíciókkal rendelkezik. A kockázatértékelési rendszernek mérnie kell a hasonló, de nem azonos áruk és a határidős árfolyamokban a lejáratú megfelelések hiányából adódó változások kockázata közötti, tőkéletesenél gyengébb korreláció kockázatát is. Továbbá figyelembe kell vennie a piac jellemzőit, különösen a leszállítási határidőket, és a kereskedők részére a pozíciók lezárására biztosított hatáskört.
14. Az illetékes hatóságok, a kockázati kategóriákon belül és a kockázati kategóriák között, megengedhetik az intézményeknek empirikus korrelációk használatát is, ha meggyőződtek arról, hogy az intézménynek a korrelációk mérésére szolgáló rendszere megalapozott és egységesen megvalósított.”
-